

I

Een meisje en haar viool

HET WAS DE SCHULD van Vivaldi.

Eigenlijk van mijn cd van *De vier jaargetijden* van Vivaldi, die nu op de kop op het nachtkastje lag, naast mijn zachtjes snurkende vriend.

We hadden ruzie gehad toen Darren om drie uur 's nachts thuiskwam na een zakenreis en mij liggend op de houten vloer in zijn woonkamer aantrof, naakt, met het muziekstuk voluit op *surround sound*. Keihard.

Het presto van de 'Zomer', Concerto nr. 2 in G mineur, stond op het punt van losbarsten toen Darren de deur openzwaaide.

Ik merkte pas dat hij terug was toen ik voelde hoe hij zijn zool op mijn rechterschouder zette en mij heen en weer schudde. Ik deed mijn ogen open en zag dat hij over mij heen leunde. Op dat moment merkte ik dat hij het licht had aangedaan en de muziek abrupt was gestopt.

'Waar ben jij verdomme mee bezig?' zei hij.

'Muziek luisteren,' zei ik met een klein stemmetje.

'Dat hoor ik! Ik kon het helemaal aan het eind van de straat horen!' bulderde hij.

Hij was naar Los Angeles geweest en zag er opmerkelijk fris uit voor iemand die net een lange vlucht achter de rug had. Hij had zijn pak nog half aan, een schoon wit overhemd, leren riem

en een donkerblauwe broek met een flinterdun krijtstreepje, het bijpassende jasje hing over zijn arm. Hij kneep stevig in het handvat van zijn rolkoffer. Het had blijkbaar geregend, maar dat had ik niet gehoord boven de muziek uit. Zijn koffer glom van de regen, de straaltjes water liepen langs de zijkant en vormden plasjes op de vloer naast mij. De onderkant van zijn broek, waar zijn paraplu hem niet had kunnen beschermen, was nat en kleefde tegen zijn kuit.

Ik draaide mijn hoofd naar zijn schoen en zag een stukje van de vochtige kuit. Hij rook kruidig, een beetje naar zweet, naar regen, naar schoensmeer en leer. Er vielen een paar druppels van zijn schoen op mijn arm.

Vivaldi had altijd een heel bijzondere uitwerking op me en noch het vroege ochtenduur, noch de geërgerde blik op het gezicht van Darren leidde mijn aandacht af van het warme gevoel dat zich snel door mijn lichaam verspreidde, het zette het bloed in mijn aderen in vuur en vlam, bijna op dezelfde manier als de muziek.

Ik draaide me zodat zijn schoen nog steeds licht op mijn rechterarm drukte en liet mijn linkerhand bij zijn broekspijp omhooggaan.

Hij deinsde meteen achteruit, alsof hij zich had gebrand en schudde zijn hoofd.

‘Jezus, Summer...’

Hij rolde de koffer tegen de muur naast het cd-rek, haalde *De vier jaargetijden* uit de speler en liep naar zijn kamer. Ik overwoog op te staan en hem achterna te lopen, maar besloot het niet te doen. Ik zou een ruzie met Darren nooit winnen zonder kleren aan. Misschien kon ik zijn woede bezweren als ik gewoon stil bleef liggen en minder zichtbaar leek. Ik hoopte dat mijn ontklede lichaam met de houten vloer zou versmelten als ik horizontaal lag in plaats van rechtop stond.

Ik hoorde de kastdeur opengaan en het vertrouwde gerammel van houten kleeerhangers terwijl hij zijn jas ophing. In het halfjaar dat we met elkaar omgingen, had ik nog nooit gezien dat hij zijn jas over een stoel of de bankleuning gooide, zoals normale mensen doen. Hij hing zijn jas altijd direct in de kast, ging dan zitten om zijn schoenen uit te doen, maakte zijn manchetknopen los, dan zijn overhemd en gooide het rechtstreeks in de wasmand, deed zijn riem af en hing hem over de stang in de kast naast zes andere in verschillende sombere tinten blauw, zwart en bruin. Hij droeg merkontergoed, van het soort dat ik mannen goed vond staan, een kleine boxershort van elastisch katoen met een brede tailleband. Ik hield van de manier waarop het ondergoed hem omhulde, opwindend strak, maar tot mijn eeuwige teleurstelling trok hij altijd een badjas aan en liep nooit alleen in zijn ondergoed door zijn appartement. Darren had een hekel aan naakt.

We hadden elkaar in de zomer ontmoet bij een voordracht. Er hing voor mij nogal wat van af; een van de ingeroosterde violisten had zich ziek gemeld en ik was op het laatste moment opgeroepen om in te vallen, voor een stuk van Arvo Pärt dat ik afschuwelijk vond. Ik vond het geforceerd en monotoon, maar voor een klassiek concert op een echt podium, zij het een klein podium, zou ik Justin Bieber hebben opgevoerd en een manier hebben gevonden om te doen alsof ik ervan genoot. Darren had in het publiek gezeten en had het geweldig gevonden. Hij had iets met roodharigen, en later vertelde hij dat hij mijn gezicht niet had kunnen zien vanwege de ligging van het podium, maar dat hij een prachtig uitzicht op de bovenkant van mijn hoofd had gehad. Hij zei dat mijn haar in het toneellicht oplichtte alsof het in brand stond. Hij had een ijsemmer met champagne gekocht en zijn connecties bij de organisatie gebruikt om me achter de schermen op te zoeken.

Ik houd niet van champagne, maar dronk het toch, hij was namelijk lang en aantrekkelijk en de kans dat ik ooit nog eens een echte groupie tegen het lijf zou lopen was natuurlijk minimaal.

Ik vroeg wat hij zou hebben gedaan als ik geen voortanden had gehad, of om een andere reden zijn type niet was geweest. Hij antwoordde dat hij dan een kansje had gewaagd bij de slagwerker. Zij had dan wel geen rood haar, maar was best aantrekkelijk.

Een paar uur later lag ik dronken, plat op mijn rug in zijn kamer in Ealing en vroeg me af hoe ik in bed was beland bij een man die eerst zijn jas ophing en dan zijn schoenen netjes naast elkaar zette voordat hij boven op me kroop. Hij had echter een enorme penis en een leuk appartement, en hoewel later bleek dat hij alle muziek die ik mooi vond haatte, waren we de maanden daarna de meeste weekenden samen. Jammer genoeg brachten we, wat mij betreft, lang niet genoeg van die tijd door in bed en veel te veel tijd bij snobistische kunsttentoonstellingen waar ik niets aan vond en waar Darren, daar was ik van overtuigd, geen verstand van had.

Mannen die mij bij nette, klassieke concerten hadden gezien in plaats van in cafés of metrostations maakten vaak dezelfde vergissing als Darren. Ze dachten dat ik alle eigenschappen bezat die ze aan een klassiek violiste toedichtten. Ik zou goedge-manierd zijn, netjes, beschaafd, ontwikkeld, elegant en gracieus, met een kast vol eenvoudige, stijlvolle avondjurken voor op het podium, geen van alle ordinair of te bloot. Ik zou kokette hakken dragen en me niet bewust zijn van het effect van mijn slanke enkels.

In werkelijkheid had ik maar één lange, zwarte avondjurk voor concerten, die had ik voor een tientje ergens in een winkel gekocht en laten vermaken door een kleermaker. Hij was van fluweel met een hoge halslijn en een laag uitgesneden

rug. De avond dat ik Darren had ontmoet, was die jurk bij de stomerij, dus had ik op mijn creditcard een vervangend jurkje gekocht en het prijskaartje in mijn ondergoed gestopt. Gelukkig was Darren een keurige minnaar en had op mij noch op de jurk gemorst, dus kon ik hem de volgende dag terugbrengen.

Door de week verbleef ik in mijn eigen woning, een deel van een flatgebouw in Whitechapel. Het was eigenlijk geen appartement, maar meer een studio met een vrij groot eenpersoonsbed, een kledingrek dat dienstdeed als kast, een gootsteentje, koelkast en fornuis. Op de gang was de badkamer die ik met vier mensen deelde, die ik zo nu en dan tegen het lijf liep, maar over het algemeen waren ze erg op zichzelf.

Ondanks de locatie en het vervallen gebouw, had ik de huur nooit kunnen opbrengen als ik geen deal had gesloten met de huurder die ik op een avond na een laat bezoek aan het British Museum in een café had ontmoet. Hij had nooit echt uitgelegd waarom hij de kamer voor minder wilde verhuren dan hij zelf betaalde, maar ik vermoedde dat onder de vloer óf een lichaam lag, óf een voorraadjie wit poeder en ik lag 's nachts vaak wakker en dacht dan dat ik het arrestatieteam al door de gang hoorde stampen.

Darren was nog nooit bij mij in het appartement geweest, deels omdat ik dacht dat hij het terrein nooit zou willen betreden zonder het gebouw grondig te laten reinigen en deels omdat ik graag een stukje van mijn leven helemaal voor mezelf wilde houden. Ik geloof dat ik diep vanbinnen wel wist dat onze relatie geen stand zou houden en ik wilde niet het risico lopen dat een gewezen minnaar 's nachts stenen door mijn raam ging gooien.

Hij had al, meer dan eens, voorgesteld dat ik bij hem in zou trekken zodat ik het geld dat ik op de huur bespaarde kon be-

steden aan een betere viool, of meer lessen, maar ik weigerde. Ik vind het niet fijn om bij andere mensen te wonen, vooral niet bij minnaars, en ik verdien liever wat bij als straatmuzikant dan me door een vriendje te laten onderhouden.

Ik hoorde hoe het deksel van het doosje voor de manchetknopen zachtjes dichtklapte, sloot mijn ogen en kneep mijn benen samen in een poging mezelf onzichtbaar te maken.

Hij kwam de woonkamer weer binnen en liep vlak langs me naar de keuken. Ik hoorde de keukenkraan stromen, het zachte gesis van het gas dat werd aangestoken en, even later, het borrelen van de ketel. Hij had zo'n moderne retrofluitketel die op het gas moet blijven staan tot hij fluit. Ik snapte niet waarom hij niet gewoon een elektrische kocht, hij beweerde echter dat het water beter smaakte en een fatsoenlijke kop thee zette je met een fatsoenlijke pot water. Ik drink geen thee. Ik word al misselijk van de geur. Ik drink koffie, maar Darren weigerde na zeven uur 's avonds koffie voor me te zetten omdat ik dan niet kon slapen en hij zei dat hij door mijn rusteloze, nachtelijke gedraai ook wakker lag.

Ik ontspande me tegen de vloer aan, ik stelde me voor dat ik ergens anders was en haalde langzamer adem in een uiterste poging doodstil te blijven liggen, als een lijk.

'Ik heb geen zin om met je te praten als je zo doet, Summer.' Zijn stemgeluid zweefde de keuken uit, afstandelijk. Dat vond ik een van de leukste dingen aan hem, de warme klank van zijn kostschoolaccent, soms zacht en warm en soms koud en hard. Ik voelde een warme gloed tussen mijn dijen, hield mijn benen zo stevig mogelijk tegen elkaar en dacht aan die keer, de enige keer, dat we seks hadden op de kamervloer en Darren een handdoek had neergelegd. Hij haatte rotzooi.

'Hoe bedoel je?' antwoordde ik, zonder mijn ogen te openen.

‘Zo! Naakt, uitgestrekt op de vloer als een idioot! Ga staan en trek verdomme je kleren aan.’

Hij dronk zijn laatste thee op en toen ik hem zachtjes hoorde slikken, stelde ik me voor hoe het zou voelen als hij knielde en zijn mond tussen mijn benen zou stoppen. Ik bloosde van de gedachte.

Darren wilde me alleen beffen als ik nog geen vijf minuten geleden onder de douche had gestaan en zelfs dan likte hij heel aarzelend en verving hij zijn tong zo gauw de beleefde gelegenheid zich voordeed door zijn vinger. Hij gebruikte bij voorkeur slechts één vinger en had het niet op prijs gesteld toen ik met mijn hand nog twee vingers bij mij naar binnen wilde leiden.

‘Jezus, Summer,’ had hij gezegd, ‘als je zo doorgaat, ben je straks uitgelubberd als je dertig bent.’

Hij was de keuken in gelopen en had zijn handen met afwasmiddel gewassen voordat hij weer naar bed kwam, zich omdraaide en met zijn rug naar me toe in slaap viel terwijl ik wakker lag en naar het plafond staarde. Aan het luid spetterende water te horen had hij zich helemaal tot aan zijn ellebogen gewassen, als een veearts die op het punt stond een kalf ter wereld te brengen, of een priester die een offer ging brengen.

Daarna had ik hem nooit meer aangemoedigd meer dan één vinger te gebruiken.

Darren zette zijn kopje in de gootsteen en liep langs me naar de slaapkamer. Ik wachtte een paar tellen nadat hij was verdwenen voordat ik ging staan, gegeneerd door de gedachte hoe aanstootgevend hij het zou vinden als ik naakt zou opstaan, hoewel ik nu volledig uit mijn door Vivaldi opgewekte droomtoestand was gehaald en mijn ledematen zeer begonnen te doen en koud werden.

‘Kom maar naar bed, als je zover bent,’ riep hij achteromkijkend.

Ik hoorde hoe hij zich uitkleedde en in bed stapte, trok mijn ondergoed aan en wachtte tot zijn ademhaling rustiger werd voordat ik naast hem tussen de lakens gleed.

Ik was vier toen ik voor het eerst *De vier jaargetijden* van Vivaldi hoorde. Mijn moeder was met mijn broers en zussen het weekend naar mijn oma. Ik had niet mee gewild zonder mijn vader, en hij kon niet mee omdat hij moest werken. Ik klemde me aan hem vast en brulde toen mijn ouders me in de auto probeerden te krijgen, uiteindelijk gaven ze toe en ik mocht blijven.

Ik hoefde van mijn vader niet naar de kleuterschool en hij nam me in plaats daarvan mee naar zijn werk. Ik rende drie geweldige dagen lang in bijna totale vrijheid door zijn werkplaats, klom op stapels banden en snoof de geur van rubber op terwijl ik toekeek hoe hij de auto van andere mensen opkrikte en eronder gleed zodat alleen zijn middel en benen nog zichtbaar waren. Ik bleef altijd bij hem in de buurt, ik was zo bang dat de krik het opeens zou begeven en de auto boven op hem zou vallen en hem in tweeën zou splijten. Ik weet niet of het arrogantie was of dwaasheid, maar zo jong als ik was, dacht ik dat ik hem wel zou kunnen redden, dat ik met de juiste hoeveelheid adrenaline de carrosserie de paar tellen die hij nodig had om te ontsnappen, wel zou kunnen optillen.

Als hij klaar was, klommen we in zijn vrachtwagen en reden met een omweg naar huis, we haalden onderweg een ijsje, hoewel ik normaal gesproken geen toetje mocht voor het avondeten. Mijn vader bestelde altijd boerenjongens, terwijl ik elke keer een andere smaak wilde of soms van twee verschillende soorten een half bolletje.

Op een avond laat, kon ik niet slapen en was naar de woonkamer gedwaald waar ik hem liggend op zijn rug in het donker vond, het leek alsof hij sliep, maar hij ademde niet zwaar. Hij

had zijn platenspeler uit de garage gehaald en ik hoorde de naald zachtjes zoeven elke keer als de plaat draaide.

‘Hallo, dochter,’ zei hij.

‘Wat doe je?’ vroeg ik.

‘Muziek luisteren,’ antwoordde hij alsof het de normaalste zaak van de wereld was.

Ik ging naast hem liggen zodat ik de warmte van zijn lichaam voelde en rook de vage geur van nieuw rubber vermengd met garagezeep. Ik sloot mijn ogen en bleef stil liggen, algaauw verdween de vloer onder me en het enige wat overbleef was ik, zwevend in het donker, en de klanken van *De vier jaargetijden* van Vivaldi uit de installatie.

Daarna vroeg ik mijn vader telkens opnieuw of hij de plaat wilde draaien, misschien omdat ik dacht dat ik naar een van de delen was genoemd, een theorie die nooit door mijn ouders is bevestigd.

Mijn jeugdige enthousiasme was zo groot dat mijn vader dat jaar een viool voor mijn verjaardag kocht en lessen voor me regelde. Ik was altijd al een ongeduldig kind geweest, en zelfstandig, het type dat niet geschikt lijkt om buitenschoolse lessen te volgen of een instrument te leren bespelen, maar ik wilde dolgraag, meer dan wat ook ter wereld, iets spelen waardoor ik weg kon zweven net als die nacht dat ik Vivaldi voor het eerst had gehoord. Dus vanaf het moment dat ik met mijn handjes de strijkstok en het instrument vastpakte, oefende ik nagenoeg elk vrij moment.

Mijn moeder was bang dat het een obsessie zou worden en wilde de viool een tijdje van me afnemen zodat ik meer tijd aan mijn andere huiswerk zou besteden en misschien wat vrienden zou maken. Ik weigerde echter pertinent afstand te doen van mijn instrument. Met een strijkstok in mijn hand was het alsof ik elk moment kon opstijgen. Zonder was ik nergens,

slechts een lichaam zoals alle andere, aan de grond gekluisterd.

Ik werkte me snel door de eerste muziekboeken van verschillende niveaus heen en toen ik negen was, speelde ik al beter dan mijn verbaasde muzieklerares van school ooit voor mogelijk had gehouden.

Mijn vader regelde nog meer lessen voor me, bij een oudere, Nederlandse meneer, Hendrik van der Vliet, die twee straten verderop woonde en bijna nooit buitenkwam. Het was een lange, pijnlijk dunne man die zich onhandig voortbewoog, alsof hij aan draden vastzat, alsof de substantie waardoor hij zich bewoog dikker was dan lucht, zoals een sprinkhaan die door honing zwemt. Als hij eenmaal zijn viool oppakte, werd zijn lichaam vloeibaar. De bewegingen van zijn arm waren als de golven die opkomen en zich in zee storten. De muziek golfde door hem heen als het tij.

In tegenstelling tot mevrouw Drummond, de muzieklerares van school, die geschokt en wantrouwig was door mijn voordeelingen, leek het meneer Van der Vliet niet te interesseren. Hij sprak zelden en lachte nooit. Hoewel er niet veel mensen in mijn dorpje, Te Aroha, woonden, kenden maar weinig mensen hem en, voor zover ik wist, had hij geen andere leerlingen. Mijn vader vertelde me dat hij vroeger bij het Koninklijk Concertgebouworkest in Amsterdam had gespeeld onder Bernard Haitink. Hij had zijn klassieke carrière opgegeven en verhuisde naar Nieuw-Zeeland toen hij bij een van zijn concerten een Kiwivrouw had ontmoet. Ze was verongelukt op de dag dat ik werd geboren.

Net als Hendrik was mijn vader een stille man, maar erg sociaal en hij kende iedereen in Te Aroha. Vroeg of laat kreeg zelfs de auto van de grootste kluizenaar wel eens een leuke band, of de motor, of de grasmaaier. Mijn vader stond erom bekend dat hij zelfs de kleinste klusjes aannam, daarom was